

Sjötrafik 2015 Beskrivning av statistiken

Sjötrafik 2015 Beskrivning av
statistiken

Trafikanalys

Adress: Sveavägen 90

113 59 Stockholm

Telefon: 010 414 42 00

Fax: 010 414 42 10

E-post: trafikanalys@trafa.se

Webbadress: www.trafa.se

Ansvarig utgivare: Brita Saxton

Publiceringsdatum: 2016-05-25

I denna beskrivning redovisas först administrativa och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten.

Innehåll

A	Allmänna uppgifter	5
A.1	Ämnesområde	5
A.2	Statistikområde	5
A.3	SOS-klassificering	5
A.4	Statistikansvarig	5
A.5	Statistikproducent	5
A.6	Uppgiftsskyldighet	6
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	6
A.8	Gallringsföreskrifter	6
A.9	EU-reglering	6
A.10	Syfte och historik	6
A.11	Statistikanvändning	7
A.12	Uppläggning och genomförande	7
A.13	Internationell rapportering	9
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	10
B	Kvalitetsdeklaration	11
B.0	Inledning	11
B.1	Statistikens innehåll	11
	Statistiska målstorheter	11
	<i>Objekt och population</i>	11
	<i>Variabler</i>	12
	<i>Statistiska mått</i>	12
	<i>Redovisningsgrupper</i>	12
	<i>Referenstider</i>	12
B.2	Relevans	13
	Användare	13
	Användarbehov och användarsamverkan	13
	Fullständighet	13
B.3	Noggrannhet	14

	Tillförlitlighet totalt	14
	Osäkerhetskällor	14
	<i>Urval</i>	14
	<i>Ramtäckning</i>	14
	<i>Mätning</i>	15
	<i>Svarsbortfall</i>	15
	<i>Bearbetning</i>	15
	<i>Modellantaganden</i>	15
	Redovisning av osäkerhetsmått	15
B.4	Aktualitet	16
	Frekvens	16
	Framställningstid	16
B.5	Punktlighet	16
B.6	Tillgänglighet och tydlighet.....	16
	Spridningsformer	16
	Presentation	16
	Dokumentation	16
	Tillgång till primärmaterial	17
	Upplysningstjänster.....	17
B.7	Jämförbarhet	17
	Jämförbarhet över tiden	17
	Jämförbarhet mellan grupper	17
B.8	Samstämmighet	18
	Samanvändbarhet med annan statistik.....	18
C	Bilaga 1 Blankett	19
	Bilaga 2 Förteckning över länder i Norden, EU samt EES år 2015	23

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Transporter och kommunikationer

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Sjöfart

A.3 SOS-klassificering

Tillhör Sveriges officiella statistik (SOS): Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se lagen om den officiella statistiken (2001:99) och förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

<i>Myndighet/organisation:</i>	Trafikanalys
<i>Postadress:</i>	Torsgatan 30, 113 21 Stockholm
<i>Besöksadress:</i>	Akademigatan 2, Östersund
<i>Kontaktperson:</i>	Fredrik Söderbaum
<i>Telefon:</i>	010-414 42 23
<i>Telefax:</i>	010-414 42 20
<i>E-post:</i>	fredrik.soderbaum@trafa.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statisticon AB
<i>Postadress:</i>	Östra Ågatan 31, 753 22 Uppsala

Besöksadress: Klara Södra Kyrkogata 1, Stockholm
Kontaktperson: Hilja Brorsson
Telefon: 010-130 80 00
E-post: fornamn.efternamn@statisticon.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (2001:99), förordningen om den officiella statistiken (2001:100) och Trafikanalys föreskrifter (KAMFS 2012:2, TRAFAFS 2012:2).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Trafikanalys är registeransvarig myndighet och ansvarar för gallring och arkivering av materialet.

A.9 EU-reglering

Sjötrafikstatistiken är sedan 1996 reglerad av EU enligt Europaparlamentets och rådets direktiv. Under 2015 var gällande direktiv 2009/42/EG av den 6 maj 2009 om förande av statistik över gods- och passagerarbefordran till sjöss.

A.10 Syfte och historik

Syftet med undersökningen är att få underlag för att kunna följa upp utvecklingen av, och planera förändringar i transportsystemet. Statistiken syftar till att belysa fartygs-, varu- och passagerartrafiken i svenska hamnar. Både utrikes och inrikes transporter ingår i statistiken.

Undersökningar om sjötrafik har genomförts sedan 1960. Statistiken har producerats av Kommerskollegium och därefter av SCB samt Statens institut för kommunikationsanalys

(SIKA). Mellan 2010 och 2012 producerade SCB uppgifterna på uppdrag av Trafikanalys. Från och med 2013 produceras statistiken av Statisticon AB på uppdrag av Trafikanalys.

På Trafikanalys webbplats finns historisk statistik från år 2000 och framåt.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används som underlag för transportpolitiska beslut. Användarna är samhällsplanerare på lokal, regional och riksnivå. För övrigt används statistiken av bland annat transportnäringens branschorganisationer, Trafikverket, Sjöfartsverket, högskolor och universitet.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningens målobjekt är havsgående fartyg¹ med en bruttodräktighet² om minst 20 som anlöper svenska hamnar och lastageplatser för att lossa/lasta gods eller för att embarkera/debarkera passagerare. För att mäta denna trafik tillfrågas alla svenska hamnar och lastageplatser som trafikeras av dessa fartyg. Regelbundet tillfrågas även de hamnar som angett att de inte har någon trafik för att kontrollera om de har haft någon trafik som ska ingå i statistiken.

Uppgifter samlas in från hamnarna efter avslutat kvartal. Sista dag att inkomma med uppgifter är: kvartal 1 den 9 april, kvartal 2–4 den 9 juli, 9 oktober respektive 9 januari.

Hamnarna lämnar uppgifter på en särskild webbplats, antingen via ett formulär eller genom att ladda upp en Excel- eller textfil till webbplatsen. I bilaga 1 återfinns den postala enkäten som användes till och med kvartal 3 2013 och som visar vilka uppgifter som efterfrågas via webb respektive hamnarnas systemfiler.

I tabell 1 nedan redovisas ingående hamnar efter svarssätt vid slutet av 2015 (det vill säga kvartal 4). Fördelningen har varit i stort sett densamma hela året.

Tabell 1. Antal hamnar och anlöp efter svarssätt, kvartal 4 år 2015

Uppgifter lämnas via	Antal hamnar	Antal anlöp
Systemfil	34	13 183
Webb	58	4 867
Excel	4	576
Totalt	96	18 626

Inkomna svar granskas och rättas i flera steg. I webbformuläret finns olika kontroller inbyggda. På så sätt är de uppgifter som inkommer den vägen till viss del kontrollerade redan när de lämnas in.

De kontroller som görs utgår både från de krav som Eurostat ställer i sin referensmanual³ och från krav som utvecklats specifikt för svensk del. Inför varje undersökningsår uppdateras listor

¹ Ett fartyg är en farkost som används till eller kan användas till transport på vatten. I sjölagen förutsätts att ett fartyg har skrov och styrförmåga.

² Bruttodräktigheten anger fartygets storlek och bygger på fartygets totala inneslutna rymd.

³ Reference Manual on Maritime Transport Statistics. Version December 2014

över förekommande hamn- och kustkoder, flagg, last- och varukoder etc. Endast de koder som är aktuella för undersökningsåret får förekomma i redovisningen.

Nedan listas de viktigaste kontrollerna som görs avseende fartyg, trafik och last. Varje punkt kan innehålla en eller flera kontroller.

Variabel	Huvudsaklig kontroll
Fartyg	<ul style="list-style-type: none">Fartygstyp (att angiven fartygstyp är en av de fartygstyper som är godkända)Flagg (att angiven flagg finns angiven i lista över aktuella flagg)Bruttodräktighet (ska vara mellan 20 och 100 000)
Trafik	<ul style="list-style-type: none">Fartygets destination/ursprung (hamn-/kustkod måste finnas och vara giltiga koder)Överensstämmelse mellan antal ankomster/avgångar (differensen mellan antalet ankomster och avgångar för ett fartyg kan inte vara större än ett)
Last	<ul style="list-style-type: none">Lasttyp och varukod (t.ex. lasttypen ska överensstämma med angiven fartygstyp, antalet ankommande och avresande passagerare får inte skilja sig åt med mer än 100 procent)Lastens destination/ursprung (denna uppgift får inte saknas)Bruttovikt/antal passagerare (bruttovikt får ej saknas för vissa lasttyper, antal passagerare bör vara >0 på passagerarfartyg)Antal enheter med/utan last (antal enheter utan last kan inte förekomma för vissa lasttyper)Kombinationer av lasttyper och varukoder (vissa kombinationer är osannolika)Lasttypen är ny för hamnen (kontroll för att bekräfta korrekt rapportering)

Vid stora förändringar mellan kvartal görs återkontakter till uppgiftslämnarna för att kontrollera och komplettera lämnade uppgifter.

I årsstatistiken redovisas det totala transportarbete som har utförts i hamnarna under året. Transportarbete kan beskrivas som mängden transporterat gods eller personer multiplicerat med transporterad sträcka. Skillnad görs på godstransportarbete och persontransportarbete. Nedan beskrivs hur godstransportarbetet modellberäknas i undersökningen. Persontransportarbete för utrikes passagerartrafik modellberäknas på motsvarande sätt.

Godstransportarbetet redovisas utmed den svenska kusten och på inre vattenvägar, eller annorlunda uttryckt på svenska vatten. Det kan indelas i transporter med inrikes gods och transporter med utrikes gods. Sedan 1976 har godstransportarbetet med inrikes gods mätts på ett enhetligt sätt. En förutsättning är att såväl lastnings- som lossningshamn har kunnat identifieras bland de tillgängliga svenska hamnkoderna. Avståndet kan då hämtas ur en tabell. Från och med 2014 har denna tabell tagits fram med en metod under utveckling. Eurostat har utvecklat ett verktyg som beräknar avstånden mellan europeiska hamnar baserat på data från

fartygens Automatic Identification Systems (AIS). Genom att använda AIS kan fartygens faktiska positioneringar användas för att uppskatta distansen för den genomsnittliga färdleden mellan två hamnar. Ur detta verktyg hämtas den tabell över inrikes avstånd som beräkningarna av godstransportarbetet baseras på. Det utrikes godstransportarbetet kan av naturliga skäl inte endast baseras på avstånden mellan de inrikes hamnarna. För att kunna mäta godstransportarbetet för utrikes gods med hjälp av de inrikes distanserna har det därför gjorts vissa regionspecifika antaganden om var fartygen kommer in på respektive lämna svenskt vatten

Majoriteten av utrikes gods till och från södra ostkusten i söder till Haparanda i norr har antagits komma in på respektive lämna svenskt vatten vid Sandhammaren. Gods mellan hamnar på sträckan Gävle–Haparanda och Ryssland, Estland, Lettland och Litauen har antagits komma in på respektive lämna svenskt vatten i höjd med Åland. För gods till och från Finland används sträckan till territorialvattengränsen. För gods mellan hamnar på sträckan södra ostkusten–Norrtälje och samma länder har godstransportarbetet beräknats på avståndet till territorialvattengränsen från respektive svensk hamn.

För gods mellan Mälarhamnar och Finland har godstransportarbetet beräknats på sträckan till Åland och därifrån vidare ut till territorialvattengränsen. Godstransportarbetet för gods till och från Ryssland, Estland, Lettland och Litauen använder i sin tur sträckan till Nynäshamn och vidare ut till territorialvattengränsen.

Avståndet till territorialvattengränsen har använts för samtliga hamnar på sträckan Karlskrona–Helsingborg.

För utrikes gods till och från hamnar från Halmstad i söder till Strömstad i norr har transportarbetet för Norge-godset beräknats för sträckan från respektive hamn upp till Strömstad. För gods till och från Östersjöhamnar har godstransportarbetet beräknats från respektive hamn till mitten av Öresund. För gods till och från övriga länder har sträckan till territorialvattengränsen inräknats i godstransportarbetet.

För Vänerhamnar antas gods från Östersjöhamnar komma in på respektive lämna svenskt vatten i mitten av Öresund. Godstransportarbetet för utrikes gods till norska hamnar beräknas på avståndet till Strömstad. För gods till övriga utrikes hamnar används avståndet från respektive svensk hamn till Göteborg och vidare ut till territorialvattengränsen.

Efter ytterligare kontroller sammanställs statistiken i tabeller för publicering i kvartals- och årsrapport.

A.13 Internationell rapportering

Kvartals- och årsresultat ska lämnas till Eurostat. EU-direktivet anger att kvartalsresultat från undersökningen ska lämnas till Eurostat inom fem månader efter slutet på aktuellt kvartal och årsresultat inom åtta månader efter aktuellt mätår.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Under 2016 kommer godstransporter på inre vattenvägar rapporteras och särredovisas i anslutning till sjötrafikstatistiken. Idag omfattas redan varutrafik, med havsgående fartyg på inre vattenvägar, i statistiken. Godstransporterna på inre vattenvägar i Sverige kommer att lyftas ur och redovisas i tre tillkommande tabeller. Statistikrapporteringen för godstransporter på inre vattenvägar kommer inte att vara obligatorisk 2016, utan detta är en förberedande fas inför 2017 då transporter på inre vattenvägar planeras bli en del av den officiella statistiken. Förändrade regelverk för farkoster som färdas på inre vattenvägar i Sverige gör att transportmängden dessutom väntas öka i framtiden.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Detta avsnitt utgör en kvalitetsdeklaration av undersökningen. En kvalitetsdeklaration har som ambition att beskriva olika moment i undersökningen på ett sådant sätt att en användare av statistiken har möjlighet att bilda sig en uppfattning om kvaliteten.

B.1 Statistikens innehåll

Statistiska målstorheter

Undersökningen om sjötrafik avser att ta fram statistik om trafik till och från svenska hamnar och lastageplatser. De viktigaste målstorheterna är:

- Transporterad godsmängd totalt samt efter varukod och lasttyp
- Antal passagerare
- Antal anlöp, ankommande och avgående
- Antal fartyg

Statistiken är uppdelad på in- och utrikes trafik.

Objekt och population

Undersökningens målobjekt är havsgående fartyg med en bruttodräktighet om minst 20 som anlöper svenska hamnar och lastageplatser för att lossa/lasta gods eller för att embarkera/debarkera passagerare.

Till havsgående fartyg räknas fartyg som färdas till havs, även om de går in med gods på Vänern och Mälaren. Fartyg som endast färdas på inre vattenvägar⁴ eller i nära anslutning till skyddade vatten samt inom områden som omfattas av hamnföreskrifter ingår däremot inte.

Fartyg som transporterar gods till och från offshore-anläggningar (till exempel oljeriggar) samt gods som utvinns från havsbotten och lossas i hamnar ingår i undersökningen.

Följande typer av fartyg är undantagna från rapporteringen:

⁴ Insjöar, vattendrag och kanaler. Men även vid kusterna belägna hamnar, bukter och vikar samt vattenområden innanför och mellan öar, holmar och skär och intill räta linjer som regeringen bestämmer. Regeringen bestämmer vilka som definieras som inre vattenvägar. Omfattningen av Sveriges inre vatten finns beskrivet i lagen om Sveriges sjöterritorium (1966:374) samt SFS 166:375. I regeringens proposition 2012/13:177 har det framkommit att regeringen eller den myndighet som regeringen utser ska få meddela föreskrifter om vilka zoner som ska finnas och vilka inre vattenvägar som ska ingå i varje zon. I propositionen ingår även kriterier för hur zonerna ska definieras

- Fartyg som anlöper en hamn för bunkring, reparation, proviantering, på grund av dåligt väder.
- Fiskefartyg
- Forsknings- och undersökningsfartyg
- Skolfartyg
- Mudderverk och andra arbetsfartyg
- Örlogsfartyg
- Så kallade räkbåtar och andra utflyktsbåtar
- Andra fartyg som används enbart för icke-kommersiella ändamål.

Undersökningens population är samtliga svenska hamnar som trafikeras med fartyg enligt ovan.

Vid 2015 års utgång fanns 138 hamnar i undersökningspopulationen. Av dessa var 42 vilande, det vill säga de hade ingen trafik med fartyg enligt ovan under kvartal 4 år 2015.

Variabler

De variabler som samlas in i undersökningen framgår av blanketten. Den postala blanketten återfinns i Bilaga 1 i detta dokument. Innehållet motsvarar de uppgifter som efterfrågas via webbformuläret respektive systemfiler.

Statistiska mått

De statistiska mått som används är huvudsakligen totaler.

Redovisningsgrupper

Skattningar av målstorheter presenteras dels totalt för riket dels uppdelat på olika redovisningsgrupper. Här presenteras de redovisningsgrupper som används (i många fall används kombinationer av redovisningsgrupper). Alla målstorheter redovisas dock inte uppdelat på samtliga redovisningsgrupper:

- In- och utrikes trafik
- Fartygstyp
- Varukod
- Lasttyp
- För passagerartrafik – riks- eller kustområde

Individbaserad officiell statistik ska vara uppdelad efter kön om det inte finns särskilda skäl mot detta. Tabellerna och diagrammen över passagerartrafik är inte uppdelade efter passagerarnas kön. Skälet för det är att hålla nere uppgiftslämnarbördan. Information om passagerarnas kön kan finnas i rederiernas biljettsystem – men ett krav att de samlar in det från passagerarna enbart för statistiken är inte rimligt.

Referenstagning

Statistiken avser år 2015.

B.2 Relevans

Användare

Användarna är bland andra Trafikanalys, branschorganisationen Sveriges Hamnar, media och allmänheten.

Användarbehov och användarsamverkan

Trafikanalys har kontakter med användarna via flera kanaler och tar emot önskemål från användarna där de kommer till uttryck. Användare som arbetar internt på myndigheten har enkla kontaktvägar till den som ansvarar för statistiken. Även hamnarna själva är viktiga användare av statistiken. Statisticon, som producerar statistiken, har en nära kontakt med hamnarna och förmedlar frågeställningar till Trafikanalys. Externa användare brukar kontakta Trafikanalys med frågor om statistiken.

Ett sätt för myndigheten att formalisera användarkontakterna är genom användarråd. Trafikanalys bedriver två användarråd som berör denna statistik, för statistik om gods-transporter respektive persontransporter. Till användarråden kommer viktiga externa användare av statistiken och representanter för uppgiftslämnare och statistikproducenter. Användarråden träffas två gånger per år.

Syftet med användarråden är att diskutera frågor som rör utvecklingen av statistiken och i det sammanhanget fånga statistik användarnas behov och krav på statistiken. Användarråden är rådgivande för Trafikanalys.

Varje år gör Trafikanalys en djupare behandling av relevans och övriga kvalitetsaspekter i två av statistikprodukterna, enligt ett rullande schema.

Ett exempel på hur användarkontakter påverkat statistiken *Sjötrafik* är att hamnars kvartalsjämförelser med andra hamnar bidragit till en kvalitetsförbättring.

Fullständighet

Denna statistik kan kompletteras med annan officiell statistik som tillsammans ger en mer heltäckande bild av sjöfartsområdet. I Trafikanalys publikation *Fartyg* redovisas statistik över hur den svenska flottan av handelsfartyg och andra större fartyg utvecklas och hur fartygen används. Publikationen *Sjöfartsföretag* syftar till att ge en bild av sjötransportens respektive hamnarnas ekonomiska förhållanden.

B.3 Noggrannhet

Tillförlitlighet totalt

Baserat på definitionen av populationen ovan kan undersökningen sägas täcka den efterfrågade populationen. Det finns inget objektsbortfall i undersökningen. Samtliga hamnar i undersökningen har lämnat uppgifter för samtliga kvartal de haft trafik. Det partiella bortfallet, det vill säga att registrering av anlöp saknas är okänt men antas vara litet. Bedömningen är att rapporteringen av trafik är god och att statistiken därmed är fullständig.

Däremot är uppgifter om varugrupp/varukod ofullständig, särskilt för enhetsgods. Skälet till detta är att hamnen i vissa fall saknar fullständiga uppgifter om lastens innehåll. I de fall där man känner till lastens innehåll väljs befintlig varukod. Omkring en tredjedel av godsmängden var under 2015 klassificerad som "oidentifierbart gods" eller "andra varor, ej tidigare specificerade". Exakta uppgifter om lastens destination/ursprung i form av hamn eller land-/kustkod saknas också i viss utsträckning. Under 2015 saknas uppgift om hamnkod för mindre än 1 procent av den hanterade godsmängden inom Sverige. Cirka 1 procent av den hanterade godsmängden under 2014 inom EU/EES saknar uppgift om hamnkod, enligt en fastställd nomenklatur, för lastens destinations- eller ursprungshamn.

Ett fåtal anlöp rapporteras med eftersläpning och kan därmed saknas i årsstatistiken. Betydelsen för statistiken antas vara försumbar.

Några av de större hamnarna brukar själva redovisa uppgifter om sin verksamhet offentligt, och vid jämförelser mellan dessa uppgifter och de uppgifter som samma hamnar lämnar till statistiken är överensstämmelsen god. Trafikanalys har inte gjort detta på något systematiskt sätt.

Under året har en kvalitetsstudie genomförts med anledning av oklarheter i tillförlitligheten av lämnade uppgifter från en uppgiftslämnare. En genomgång av oklarheterna ledde till omfattande härledning av datahanteringssteg, identifikation av felkällor och stegvisa kontroller av data lokalt. Resultatet blev både minskad uppgiftslämnarbörda och ökad kvalitet på uppgifterna som lämnas.

Osäkerhetskällor

Urval

Undersökningen är en totalundersökning och har ingen urvalsosäkerhet. Eventuellt tillkommande hamnar, som varken Trafikanalys eller branschorganisationen Sveriges Hamnar får kunskap om, utgör en osäkerhetskälla.

Ramtäckning

Utöver svarande hamnar finns ett antal så kallade vilande hamnar. Dessa hamnar har inte några anlöp av fartyg som ingår under det aktuella året. Regelbunden kontakt tas med de vilande hamnarna för att kontrollera om de kommer att ha någon trafik som ska ingå i statistiken under kommande kvartal. Om en hamn informerar om att de lagt ner sin verksamhet och inte kommer att återuppta den stryks hamnen ur intressepopulationen.

Mätning

Insamling av uppgifter till sjötrafikstatistiken görs på flera olika sätt. Det vanligaste är att hamnarna gör uttag ur sina verksamhetssystem och skickar textfiler eller Excelfiler. Uppgifter kommer även via ett webbformulär.

I de undantagsfall då det återstår ofullständiga lastanlöp för enhetsgoods vid datainsamlingens slut, där inga kompletterande uppgifter har inkommit via återkontakter, görs imputeringar för antalet enheter med last och bruttovikt. Som imputationsvärde används här medelvärdet för respektive lasttyp, vilka beräknas av samtliga fullständiga lastanlöp. För att undvika imputering av orimliga värden exkluderas extremvärden innan beräkningarna görs. Imputeringar bidrar med en osäkerhet i data, varför metoden undviks så långt det är möjligt till förmån för att rätta lastanlöp.

Det förekommer att uppgiftslämnare reviderar sina egna uppgifter för tidigare inrapporterade kvartal. Vanligtvis genomförs revideringar av statistiken vid publicering av nästkommande kvartal eller vid fastställande av årsstatistik för leverans till Eurostat. Storleken på revideringarna varierar mellan kvartalen

Svarsbortfall

Samtliga hamnar inkom med svar under årets samtliga kvartal och något objektsbortfall förekom därmed inte. Det går inte att veta säkert om samtliga anlöp har rapporterats in. Om enstaka anlöp eller en liten del av godsmängden saknas vid rapportering från en enskild hamn kan det vara svårt att identifiera om skillnaden är liten jämfört med tidigare rapporterade uppgifter. Vid större förändringar av till exempel antal anlöp eller godsmängd mellan kvartal eller jämfört med motsvarande kvartal tidigare är kontaktas alltid hamnen för bekräftelse av förändringen. Åtgärden bedöms reducera omfattningen av oavsiktligt eller partiellt bortfall.

Bearbetning

Insamlade uppgifter genomgår granskning och i vissa fall rättning. Vid bearbetning råder full spårbarhet för att hålla ner risken för fel i hanteringen. Uppgifterna kontrolleras i flera steg för att minska risken för bestående felaktigheter.

Modellantaganden

Sträckorna mellan hamnarna har distanssatts genom att den mest troliga färdvägen för ett genomsnittligt fartyg beräknas. Då trafiken kan variera sin rutt utefter sträckan kan detta utgöra en viss osäkerhet i uträkningarna.

Alla kombinationer av avstånd mellan inrikes hamnar har inte distanssatts. Då det saknats har standardmässigt avståndet 600 kilometer använts. Ospecificerade hamnar och hamnar som ej ingår i verktyget tilldelas den distansen, vilket för 2015 innebar att mindre än en procent av materialet tilldelades den distansen.

Redovisning av osäkerhetsmått

Kvantitativa osäkerhetsmått redovisas inte.

B.4 Aktualitet

Frekvens

Uppgifter samlas in varje kvartal. Statistiken publiceras kvartalsvis i form av tabeller. Årsstatistiken publiceras i en rapport som utöver tabeller även innehåller beskrivande text och diagram.

Framställningstid

Kvartalsstatistiken publiceras cirka 2,5 månader efter kvartalets slut, utom fjärde kvartalet som behöver ytterligare någon vecka innan publicering. Årsstatistiken publiceras drygt fyra månader efter årsskiftet.

B.5 Punktlighet

Under 2015 har publicering skett enligt publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik.

B.6 Tillgänglighet och tydlighet

Spridningsformer

Statistiken publiceras på Trafikanalys webbplats: www.trafa.se. På uppdrag av Sjöfartens branschorganisation, *Sveriges Hamnar* publiceras även ytterligare ett antal tabeller. Tabellerna innehåller uppgifter på hamnivå för de hamnar som är medlemmar i organisationen.

Uppgifter per hamn: <http://www.transportgruppen.se/ForbundContainer/Svenska-hamnar/>

Presentation

Statistiken redovisas i huvudsak i text, tabeller och diagram.

Tidigare publicerad data repeteras varje kvartal med alla revideringar och korrigeringar. Upptäckta fel i äldre publikationer revideras i regel inte, utan påkallade ändringar görs i den mest aktuella publikationen.

Alla användare rekommenderas att alltid hämta sin information från den senast utgivna kvartalsrapporten, även för tidigare perioder. Den som vidarebehandlar statistiken bör ge akt på ändrade uppgifter, som markeras med en fotnot första gången de uppträder.

Dokumentation

En del av dokumentationen är detta dokument, *Beskrivning av statistiken*, som uppdateras varje år. Rapporterna innehåller ett kortare metod- och kvalitetsavsnitt, med rubriken *Fakta om*

statistiken. Ytterligare dokumentation av till exempel de kontroller och rättningar som görs kan lämnas ut på begäran.

Tillgång till primärmaterial

Primärmaterialet förvaras hos Statisticon i databaser. Primärmaterialet är sekretessbelagt men kan lämnas ut för vissa väl definierade ändamål, under förutsättning att sekretessen kan bevaras. Kontakta Trafikanalys för mer information och upplysning om materialet.

Upplysningstjänster

Kontakta Trafikanalys för mer information.

B.7 Jämförbarhet

Jämförbarhet över tiden

Från och med 1996 har denna undersökning genomförts enligt EU-direktiv. Tidigare undersökningar har byggts på en kombination av uppgifter från hamnarna, inrikes varutrafik, samt uppgifter från utrikeshandelsstatistiken fördelad på transportsätt, och utrikes varutrafik.

För åren 1979–1981 och 1995 användes för den utrikes varutrafiken Tullverkets fartygsdeklarationer. Före 1974 inhämtades även den utrikes varutrafiken via enkät till hamnarna.

Redovisningen skiljer sig också något från tidigare undersökningar, bland annat har varuklassificeringen anpassats till EU:s transportstatistiska varunomenklatur NST/R 1996–2007. Från och med 2008 används varunomenklaturen NST 2007.

Jämförbarhet mellan grupper

EU:s samtliga medlemsländer lämnar uppgifter motsvarande de som samlas in i denna undersökning. Det är därför möjligt att jämföra svensk statistik med statistik från övriga medlemsländer.

På följande sidor på Eurostats webbplats finns information om och statistik över europeisk sjötrafikstatistik.

Gods- och passagerartrafik:

http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Maritime_ports_freight_and_passenger_statistics

Kvartalsvis sjötrafikstatistik:

http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Maritime_transport_of_goods_-_quarterly_data

Startsida för transportstatistik:

<http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Transport>

Från denna sida kan man fortsätta till databaser, tabeller och publikationer.

B.8 Samstämmighet

Samanvändbarhet med annan statistik

Denna statistik kan sammanvändas med resultat från undersökningen *Lastbilstrafik*. Båda undersökningarna följer EU:s transportpolitiska varunomenklatur.

C Bilaga 1 Blankett

Undersökningens webbadress är: <http://svara.statisticon.se/sjotrafik>

LAGSTADGAD STATISTIKINSAMLING

SJÖTRAFIK
Ankommande/Avgående fartyg

Rapporterande hamn

(Stämpla gärna)

Sjötrafik 2015

Trafikanalys har regeringens uppdrag att ansvara för den officiella statistiken inom transport- och kommunikationsområdet, där denna undersökning, *Sjötrafik*, ingår.

Statistiken beskriver utvecklingen av sjöfarten i svenska hamnar. Uppgifterna som samlas in ska belysa fartygs-, varu- och passagerartrafik i svenska hamnar och lastageplatser. Undersökningen omfattar alla kommersiella anlöp av havsgående fartyg, med en bruttodräktighet om 20 och däröver som anlöper svenska hamnar och lastageplatser.

Uppgiftslämnandet sker kvartalsvis och vi är tacksamma om vi kan få ert svar så snart som möjligt, dock **senast 9 april, 9 juli, 9 oktober respektive 9 januari**. Uppgifterna skall vara Trafikanalys tillhanda via följande adress:

Statisticon AB
Östra Ågatan 31
753 22 UPPSALA

På uppdrag av Trafikanalys genomför Statisticon AB datainsamlingen. **Har ni frågor om undersökningen, kontakta Statisticon via telefon (010-130 80 00) eller e-post (sjotrafik@statisticon.se).**

Om uppgiftslämnandet

Skyldighet att lämna uppgifter till denna undersökning gäller enligt lagen (SFS 2001:99) om den officiella statistiken, förordningen (SFS 2001:100) om den officiella statistiken och Trafikanalys föreskrifter (KAMFS 2012:2, TRAFAFS 2012:2).

Lämnade uppgifter hanteras enligt offentlighets- och sekretesslagens (SFS 2009:400) bestämmelser.

Underskrift

Kontaktperson (TEXTA)	Ort och datum
Telefon (riktnr och abonnentnr)	Namnteckning

Vänd!

Postadress
Statisticon AB
Östra Ågatan 31
753 22 UPPSALA

Telefon
010-130 80 00

E-post
sjotrafik@statisticon.se

1 Ankommande fartyg

Allmänt	Fartygets signal	IMO-nr	Namn	Flagg (enligt kodbilaga 1)	Bruttodräktighet
	Ankom (år, mån, dag)	Ankom närmast från	Innehar fartyget vid ankomsten last till utlandet? ☐ 1 Ja ☐ 2 Nej		Antal ankomster
Fartygstyp (enligt kodbilaga 4)	☐ 01 Tankfartyg	☐ 05 Rorofartyg för passagerare	☐ 09 Övrigt passagerarfartyg exkl. kryssningsfartyg		
	☐ 02 Bulkfartyg	☐ 06 Övrigt rorofartyg	☐ 19 Kryssningsfartyg → Gå till avsnitt 2b		
	☐ 03 Containerfartyg	☐ 07 Torrlastpråm	☐ 10 Offshorefartyg Ange vad		
	☐ 04 Specialiserat fartyg	☐ 08 Övrigt torrlastfartyg	☐ 11 Övrigt fartyg:		
Typ av fart	☐ 1 Inrikes fart	☐ 2 Direkt utrikes fart	☐ 3 Kombinerad utrikes fart		

2 a Lossat gods - Ankommande passagerare

Icke enhetsgods

Lasttyp (enl. kodbilaga 5)	Varuslag i klartext om inte varukod anges	Varukod (enl. kodbilaga 6)	Avgångshamn eller kustområde i klartext om inte hamn-/kustområdeskod anges	Hamn-/kustområdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Bruttovikt i ton	
					Totalt	

Containrar, roro-enheter o.d.

Lasttyp (enl. kodbilaga 5)	Varuslag i klartext om inte varukod anges	Varukod (enl. kodbilaga 6)	Avgångshamn eller kustområde i klartext om inte hamn-/kustområdeskod anges	Hamn-/kustområdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Bruttovikt i ton		Antal enheter	
					Totalt	med last	utan last	

Personbilar, bussar samt passagerare exkl. kryssningspassagerare

Lasttyp (enl. kodbilaga 5)	Lasttyp i klartext om inte lasttypskod anges	Avgångshamn eller kustområde i klartext om inte hamn-/kustområdeskod anges	Hamn-/kustområdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Antal

2 b Kryssningspassagerare

	Lasttyp	Antal
Passagerare som avslutar en kryssning	71	
Passagerare som tillfälligt går i land	72	

3 Avgående fartyg

	Avgick (år, mån, dag)	Avgick närmast till	Innehar fartyget vid avgången oupplossad last från utlandet till svensk hamn?	Antal avgångar
Allmänt			☐ 1 Ja ☐ 2 Nej	
Typ av fart	☐ 1 Inrikes fart	☐ 2 Direkt utrikes fart	☐ 3 Kombinerad utrikes fart	

4 a Lastat gods - Avresande

Icke enhetsgods

Lasttyp (enl. kod- bilaga 5)	Varuslag i klartext om inte varukod anges	Varukod (enl. kod- bilaga 6)	Destinationshamn eller kust- område i klartext om inte hamn-/kustområdeskod anges	Hamn-/kust- områdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Bruttovikt i ton	
					Totalt	

Containrar, ro-ro-enheter o.d.

Lasttyp (enl. kod- bilaga 5)	Varuslag i klartext om inte varukod anges	Varukod (enl. kod- bilaga 6)	Destinationshamn eller kust- område i klartext om inte hamn-/kustområdeskod anges	Hamn-/kust- områdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Bruttovikt i ton		Antal enheter	
					Totalt		med last	utan last

Personbilar, bussar samt passagerare exkl. kryssningspassagerare

Lasttyp (enl. kod- bilaga 5)	Lasttyp i klartext om inte lasttypkod anges	Destinationshamn eller kust- område i klartext om inte hamn-/kustområdeskod anges	Hamn-/kust- områdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Antal

4 b Kryssningspassagerare

	Lasttyp	Antal
Passagerare som påbörjar en kryssning	71	

Bilaga 2 Förteckning över länder i Norden, EU samt EES år 2015

Land	Norden	EU	EES	Anm.
Belgien		X	X	
Bulgarien		X	X	
Cypern		X	X	
Danmark	X	X	X	
Estland		X	X	
Finland	X	X	X	
Frankrike		X	X	
Grekland		X	X	
Irland		X	X	
Island	X		X	
Italien		X	X	
Kroatien		X	X	
Lettland		X	X	
Litauen		X	X	
Lichtenstein			X	Saknar kuststräcka
Luxemburg		X	X	Saknar kuststräcka
Malta		X	X	
Nederländerna		X	X	
Norge	X		X	
Polen		X	X	
Portugal		X	X	
Rumänien		X	X	
Slovakien		X	X	Saknar kuststräcka
Slovenien		X	X	
Spanien		X	X	
Storbritannien		X	X	
Sverige	X	X	X	
Tjeckien		X	X	Saknar kuststräcka
Tyskland		X	X	
Ungern		X	X	Saknar kuststräcka
Österrike		X	X	Saknar kuststräcka

Trafikanalys är en kunskapsmyndighet för transportpolitiken. Vi analyserar och utvärderar föreslagna och genomförda åtgärder inom transportpolitiken. Vi ansvarar även för officiell statistik inom områdena transporter och kommunikationer. Trafikanalys bildades den 1 april 2010 och har huvudkontor i Stockholm samt kontor i Östersund.